

Kayëta ir Tit in

Lilaya in

Kayëta ijo Pol yëgwën baŋo Tit, ar enga endexëm gër epemëra ed Atëfëtan and Yesu Kërisët an. Afel fel baŋo Tit ebi yata bëlëngw bër bamara band gër ošir or Këret. Axwitan xwitan baŋo mondake yäpëk eni gi bëlëngw bër bamara bën. Bëte afelëra felëra baŋo Tit mondake yäpëk exo dïyand šenene gër Amara: gë bëxarëk bën, gë bësoxari bëbeja bën, gë ocambenjar gë odënaŋ ok, do gë okađëp ok. Mëŋ alëngw an yäpëk eno tëfëtelind. Afel fel baŋo bëte Tit kërebi teb na bësëyali bënëgwëš bën eni tëy'alind bend gë ofëcak këm beŋ. Er ex gër akayëta in:

End osëy'ali or Pol eŋ: 1.1-4.

End ola or bëlëngw bër Amara eŋ: 1.5-16.

End aniyän and gër Amara eŋ: 2.1-3.11.

Ofelar ol: 3.12-15.

Ecëmar el

1 ¹ Wëno Pol, ariyenin ar Kaxanu an, kë yëgwënëlinde kayëta ijo ro. Parëxanda hi këme, Yesu *Kërisët do gë Kaxanu fana këne mëni nangënënd end däl eŋ bër sana kënebi bën, eno kwëta, eni dïyand ang këbi yändind ak ² do eni yarënd aniyän and din ir din aŋ. Damana exo dixën ngwën iŋ bey'a babi Kaxanu aniyän aŋo, xarak mëŋ axo nëgwëšënd na. ³ And ħatan këŋo Kaxanu, mëŋ ar ex afexën arebi aŋ, anëcëtëgu nëcëtëgu ko eyey'an edexëm ed xwëtënan ke me pemërand el. ⁴ Tit, wëj ar hik enim asëniwën, ga bar ke ekwëta edebat an, ašëma këmi šëmand. Faba Kaxanu do gë Yesu Kërisët, Axwën arebi an, yëlëleni oyekax ol do gë obetak ol!

End bëlëngw bër amara eŋ

⁵ Wëno er sebaixënëgu këmi gër Këret in ex, ey' paŋ eketënegu ed bebër bayi bax el, do bëte ey'ëbi tana bëlëngw gër Amara and angol kala, ang fel bami ak. ⁶ Ala ar këyo sana exo gi alëngw an, gilexo icën ind asoxari abät fo, ar gë end këno nëp këm. Bëte gilexo sëm ir obaš or ŋak end Yesu, or ax ħac ex na, or ax mëšind na. ⁷ Enimin, aŋap yäpëk alëngw ar amara an exo gi ar gë end këno nëp këm, gayikako ar xwëtënan këno bend Kaxanu hi ko. Kërexo pufënarand na, kërexo gi na xoŷët xoŷët, kërexo gi

na ašeb, kërexo gi na axeŷax, kërexo caland na exo cot kodı in gë osëmbak. ⁸Barikan gilexo ar këbi lëkayand aye bëliyer, ar hanëk enjekax, ar šenene, arenik, aŷënëk, ar xamëk emëlaya ed gaf irexëm. ⁹Kwëtalexo aye eyeyan ed đal el, bayilex ang sëŷali këno ak, exo koraxënënd ebi kemën gë osëŷali or šenene ol, do ebi masinaxënënd bër kë šampërend bën ang këni lifënd ak.

¹⁰Enimin, moñëmb ŷëmb këni bëwëšik bën, bësëŷali bër benëgwëš bën, do gë bënambeli bën, adofa gër enga end Bëšëwif bërëwäk end *Yesu. ¹¹Bëjo ŷapëk eyëbi cëmin gayikako yer oxun oŷ këni wëlënd gë osëŷali or enëgwëš or këni šotaxënënd kodı gë osëmbak ol. ¹²Ar hi këni ebar ebat do hi ko alaŷënel re këbi:

«Wën Bëkëret bën din bënëgwëš hi kën,
ang oŷacar oxeŷax fo hi kën,
bongëleŷ bokwëlaraxik hi kën.»

¹³Osede olo đal dëŷ ex, mëŷ ex dexërayindëbi mbaŷ eni cotaxën ekwëta ekemax. ¹⁴Tebëlexëni obaxët or benëgwëš bend Bëšëwif ol, bend ex bapela band bela bër kë hëpënd đal beŷ. ¹⁵Er ex yo, aŷënën wënëk gër bëwënëk, bari ŷoweŷ ax men ex na gër bër buyarënyak, do hi këni gë oŷpëgënan bën: onden ondebën oŷ buyarëk. ¹⁶Mondako këni sošanand mëne anang nang këno Kaxanu. Barikan bandixa bandebën baŷ këbi fëlëtënd. Bëjo bër mocus exëni, bëwëšik exëni, bër kë sëkwanënd eni di enjekax exëni.

End osëŷali or đal eŷ

2 ¹Wëj cëŷ, pelindëbi bend rek osëŷali or đal beŷ. ²Pelindëbi bësošan bëxarëk bën eni gi bër gë anjus, bër mopëb, bërenik, bër xemëk gër ekwëta, gër ebal ed bela, do gër ebuŷan.

³Pelindëbi bësoxari bëxarëk bën eni điyand ang bër yëlayak gër Kaxanu fo. Këreni gi na bërena bër bela, këreni gi na okadëp od ekurelira ed ngoŷ. Tëŷalindëlexëni enjekax eŷ.

⁴Masinindëlenëbi bësoxari bëbeja bën ang ŷapëk ebi balënd end bęcën bëndebën do gë obaš orebën ak. ⁵Tëŷalindëlenëbi eni gi bësoxari bër gë anjus, bëwënëk, bër ye këbi onden, bër kë fëŷpëŷënd bëciw bëndebën, bër bëngw këbi onden, bër këbi baxëtënënd bęcën bëndebën. Ata bayik ala ax ñana na exo denand eyeyan ed Kaxanu el.

⁶Pelindëbi bëte ocambenjar ok do gë odënaŷ ok eni gi bërenik. ⁷Gër ga hik yo, wëj dëŷ aŷap ŷapëk ey gi ar motëfëteli gër benjekax bend këŷ rind. Do and këŷ sëŷalind aŷ, ola oreŷ ol gilex or đal, or mopëb. ⁸Gilex bëte eyeyan emënek ed ala ax kor na

exo cembët. Angëmëne mondako ex, ata këno wëlandëra ar këbo wãñërelind an do eñëñenax end këbo yëlan, axo cot na.

⁹ Pelindëbi okadëp ok enëbi wëlënënd gër beÿ dek bëxwën bërebën bën, eni kemënanand ebi nënganaxën endebën enj, këreni campërend na er kënebi felënd in. ¹⁰ Bëte watiyindëlex gër ola orebën mëne bër mokwëta hi këni, ÿoweÿ këreni dekand na. Mondako këni fëbaxën osëÿali or Kaxanu, Afexën arebi ol.

¹¹ Gayikwa așanaya șanayak gër bela dek oyekax or Kaxanu or kë yëlënd apexa ol. ¹² Ata oyekax olo këbo sëÿalind ene kwëÿëtande becusëșus bej, gë oñandi od gër ngwën ro ok do ene cotaxëne gë okey oko dëj, anıyan and gë orenik, and gë onden, and șenene, and kë wëlayand bend Kaxanu. ¹³ Mondako këne șënixëne er gë onënga ir këne yarënde in, do gë akey and kë șanayaw enjaran end Yesu Kërisët aŋ, mëj ar ex Kaxanu, ar xwën këbo do fexën këbo an. ¹⁴ Mëj dëj yëlayak në endebi ebo dacëtaxën gër eñëñenax end ex yo do ebo mënën, ene gixëne bulunda ir xwën ko, ir kë balëkënalind edi ed benjekax in.

¹⁵ Mondako ÿapëk eyëbi tëÿalind, eyëbi kemënenđ do eyëbi wërëșëtënd gë dek or gapak or șot këÿ ol, ala kërexı yaf na!

End anıyan and oxërecej enj

3 ¹ Kwitanindëbi bërëwãk bën mëne aÿap ÿapëk enëbi baxëtënënd bëlëngw bën do gë bemun bej. Diyindëlexëni er këni rend in, do gındëlexëni bëwëlëk eni di enjekax end ex yo. ² Pelëlëbi eni gi bër mongwëlër, bër bëngwëk, do eni nënga gër bela dek, ala këreno denand na. ³ Enimin, biyi bëte đamana enëjo nange Kërisët, er hi bane bëfëñirëx, bëwëșik, bënambërak, okadëp od oñandi oñëñenax do gë od benëngax betëmbak. Mbarj xeÿ bane, do babo ÿakëraxirand, bane xoÿëndërende do bane șusërende andebi rebi aŋ.

⁴ Barikan and ĥatan këjo Kaxanu Afexën arebi aŋ, wãsin këbo biyi bela bën oyekax orexëm ol do ang ĥan këbo ak.

⁵ Në end axaÿënan irexëm fo rixën ko mondako, bari ax gi ex na đe ga ri këne bend șenene. Afexën fexën këbo gë xobuyi or andëwã angașax ol do gë enëngwët ed ko nëngwëtënd Angoc Amënëk el. ⁶ Kaxanu yël këbo đëm Angoc Amënëk aŋ pađ gë Yesu Kërisët, Afexën arebi an ⁷ ebo kwëtaxën bër șenene pađ gë oyekax orexëm ol, ene cotaxëne anıyan and din and këne yarënde aŋ.

⁸ Awa eyeyan elo đal ex do aÿandi ÿandi ke eyëbi kënenanënd bër xwëta këjo Kaxanu bën gë obal osëm ebi bëroxën edi ed benjekax el. Awa enjo ayeyek do ofëcak or bela ex! ⁹ Barikan

kwēyētal oyeyandëran ofëñirëx oŋ, gë or bend bandëwëra oŋ, gë oxeÿër oŋ do gë ecembëtëndër ed në end *acariya and Moyis el gayik ðek beŋo ax ñap ex na, ofëcak këm ex. ¹⁰ Ar kë wëlawënd bakucara gër amara an, pelëralo amat xali baki, bari ŋwāyido angëmëne axi baxët ex na. ¹¹ Anang nang këÿ mëne ala arako rako an, asëmbak ex, ar kë wëndërand ex do gë andexëm dëŋ ko nëpayand.

‘Bapela bapelatar baŋ

¹² And këmo lawënëli Arëtemas ba Tişik aŋ, kemëñayid eyë kacali gër Nikopolis gayik gër emëkw edam faÿ këme exe kuca fën amëd and gë ayem aŋ. ¹³ Kemënal eyëbi yëlëra šëlafana, Senas, asëÿali ar *acariya an do gë Apolos eni kucaxën gër ðamana irebën, ŷoweÿ këreni can na. ¹⁴ Aÿap ŷapëk bëmaÿe bendebi bënd ex bërëwëk bën eni tēÿa egi ed bënëngax el, do gindëlexëni din bëwëlëk gër edi ed benjekax, enëbi ðëcaraxënënd bër šëmura këbi mbaŋ bën; këreni ðiyand na wa gë ofëcak këm.

¹⁵ Awa bër enga endam bën ðek ki šëmand. Cëmalëbi bër ex oðawo odebi ga bar këne ekwëta ebat bën.

Kaxanu yëlëleŋun wën ðek oyekax ol!